

สังคมวิทยาและการท่องเที่ยว

รองศาสตราจารย์บุญเดิม พันรอบ

สาขาสังคมศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการ
ท่องเที่ยว

1. สังคมวิทยาการท่องเที่ยวคือ

การศึกษาความสัมพันธ์ทางสังคม

กลุ่ม องค์การ ระบบ ระบบ

สารสนเทศเพื่อการท่องเที่ยวและการ

จัดการท่องเที่ยว ศึกษาผลกระทบ

การท่องเที่ยวทางด้าน เศรษฐกิจ

สังคม วัฒนธรรมต่อการท่องเที่ยว

ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการท่องเที่ยว
ทั้งภายในและนอกประเทศ

2. จิตวิทยาและการท่องเที่ยวคือ

การศึกษาจิตสำนึก การรับรู้ การ
เรียนรู้ แรงจูงใจ พฤติกรรม ทักษะ
บุคลิกภาพ ความต้องการด้านการ
ท่องเที่ยวในกลุ่ม องค์การ ภูมิปัญญา
การสร้างผลิตภัณฑ์ การถ่ายทอดภูมิ
ปัญญาด้านการท่องเที่ยว รวมทั้ง
ผลกระทบด้านจิตวิทยาที่มีต่อ
เดินทางและการท่องเที่ยวประเภท
ต่าง ๆ

3. ภูมิศาสตร์และการท่องเที่ยวศึกษา
องค์ประกอบด้านอากาศ ภูมิประเทศ
อุณหภูมิ ลม ระบบสารสนเทศทาง
ภูมิศาสตร์ ปัจจัยทางกายภาพที่มี
บทบาทและผลกระทบต่อระบบและ
การท่องเที่ยว
4. รัฐศาสตร์และการท่องเที่ยว ศึกษา
การท่องเที่ยวกับการเมือง เช่นการ
จัดการ นโยบาย การวางแผนการ
ท่องเที่ยว บทบาทขององค์กรและ
หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการ
ท่องเที่ยวทั้งภายในและระหว่าง
ประเทศ บทบาทของหน่วยงาน

ภาครัฐบาลกลาง ส่วนภูมิภาค ส่วน
ท้องถิ่น การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย
หอการค้าและหน่วยงาน
ภาคเอกชนที่เกี่ยวข้องกับการ
ท่องเที่ยวทุกระดับ

5. มานุษยวิทยาและการท่องเที่ยวศึกษา
วิวัฒนาการกลุ่มเชื้อชาติ วัฒนธรรม
ของคนเชื้อชาตินั้นที่เกี่ยวข้องกับการ
ท่องเที่ยว รวมทั้งแหล่งโบราณคดี
แหล่งประวัติศาสตร์ที่เป็นแหล่ง
ท่องเที่ยว

6. เศรษฐศาสตร์และการท่องเที่ยวเสนอ
แนวความคิดการศึกษาสินค้าและ

บริการด้านการท่องเที่ยว รายได้
 รายจ่ายของการท่องเที่ยว การจ้าง
 งาน ราคา คุณภาพด้านการ
 ท่องเที่ยว

7. กฎหมายและการท่องเที่ยวแสดง
 แนวความคิดเกี่ยวกับการออก
 กฎระเบียบข้อห้าม กฎหมายที่
 เกี่ยวกับการท่องเที่ยว หน่วยงาน
 โดยเฉพาะภาครัฐเป็นผู้มีอำนาจออก
 กฎหมายดังกล่าว

8. การศึกษาและการท่องเที่ยว เน้น
 ประเด็นเกี่ยวกับระบบการศึกษาใน
 โรงเรียน การให้ความรู้ การฝึกอบรม

การถ่ายทอดความรู้ การจัดหลักสูตร
 การท่องเที่ยวในระดับท้องถิ่น
 ภูมิภาค ประเทศและระหว่างประเทศ
 รวมทั้งบทบาทการศึกษานอก
 โรงเรียนที่สนับสนุนกิจกรรมการ
 ท่องเที่ยวทุกประเภท

- 9. ประวัติศาสตร์และการท่องเที่ยว**
 ศึกษาประวัติความเป็นมาของชุมชน
 ด้านการท่องเที่ยวจากประวัติศาสตร์
 การบอกเล่า ตำนานพื้นบ้านและ
 เอกสารต่าง ๆ ป้ายและ
 องค์ประกอบสำคัญประวัติชุมชนที่มี
 ผลกระทบต่อการท่องเที่ยว

10. สังคมวิทยาศึกษาความสัมพันธ์ทาง

สังคม แนวความคิดและทฤษฎี

ระเบียบวิธีวิจัย การจัดระบบ

องค์การทางสังคม ความรู้ระเบียบ

ในสังคม ประเด็นทางสังคม

ตลอดจนผลกระทบของปัจจัย

ดังกล่าวต่อการท่องเที่ยวของชุมชน

ในระดับท้องถิ่น ภายในประเทศและ

ระหว่างประเทศ รวมทั้งชุมชนทุก

ภูมิภาค

Sociology of Tourism สังคมวิทยาการ

ท่องเที่ยว สาขาสังคมวิทยาเริ่มศึกษาใน

ค.ศ.1930 ที่เยอรมัน อังกฤษ ศึกษาการ

ท่องเที่ยวเป็นวัฒนธรรมที่มนุษย์สร้างขึ้น
 ด้วยการศึกษข้อมูลการเดินทางท่องเที่ยว
 เน้นภาคสนาม

Sociology of Migration สังคมวิทยาการ
 ย้ายถิ่น ศึกษาการอพยพย้ายถิ่นของมนุษย์
 ด้านที่เป็นการเดินทางท่องเที่ยวระยะสั้น
 ภายในประเทศ กับการอพยพย้ายถิ่นออกไป
 ต่างประเทศที่เป็นการย้ายถิ่นระยะไกล
 รวมทั้งศึกษาปัจจัยดึงดูดและปัจจัยผลักที่ทำให้
 เกิดการอพยพย้ายถิ่น

Sociology of Leisure สังคมวิทยาการ
 พักผ่อน สาขาสังคมวิทยาด้านภาวะ
 แวดล้อมที่เกี่ยวกับการท่องเที่ยว ศึกษา

นักท่องเที่ยวที่ต้องการพักผ่อนโดยการ
เดินทาง เพื่อผ่อนคลายชีวิตที่เกิดจากงาน
ประจำในชีวิตปกติ

Tourism การท่องเที่ยว กลุ่มคนที่เดินทาง
จากบ้านด้วยการขนส่ง กิจกรรมที่พัก บริการ
อาหาร และกิจกรรมอื่นที่เกี่ยวข้องกับการ
บริการสำหรับนักท่องเที่ยว การท่องเที่ยว
หมายถึง ประการแรก อุตสาหกรรมโลก
ทั้งหมดด้านการเดินทางท่องเที่ยว โรงแรม
การขนส่ง และองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกัน
รวมทั้งกิจกรรมที่ส่งเสริมการท่องเที่ยว เพื่อ
ตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยว
ท่องเที่ยว ปัจจุบันการท่องเที่ยวมี

ความหมายใหม่เป็นค่านิยมที่เกี่ยวกับ
 เศรษฐกิจการท่องเที่ยว หมายถึงทางด้าน
 อุตสาหกรรมเป็นเป้าหมายหลัก ประการที่
 สอง แต่ละชาติเป็นองค์ประกอบด้าน
 การเมืองหรือเศรษฐกิจด้านการขนส่ง
 ร่วมกับชาติอื่นที่ทำธุรกิจด้านการท่องเที่ยว
 ร่วมกัน เป็นรายจ่ายนักท่องเที่ยวรวม
 รายจ่ายด้านการท่องเที่ยวแห่งชาติ หรือ
 อุตสาหกรรมเกี่ยวกับนักท่องเที่ยวและ
 ลำดับความสำคัญของอุตสาหกรรมการ
 ท่องเที่ยวแห่งชาติ ประการสำคัญเกี่ยวกับ
 มูลค่าผลิตภัณฑ์ด้านการเงินรวมเกี่ยวกับ
 การท่องเที่ยว มีบทบาทสำคัญในดุลการค้า

การท่องเที่ยวมีบทบาทสำคัญนำรายได้เข้า
 ประเทศจากนักท่องเที่ยวต่างชาติแสดงให้เห็น
 เห็นได้จากอุตสาหกรรมการส่งออก การ
 ท่องเที่ยวเป็นการส่งออกภาคบริการ
 Touristsนักท่องเที่ยว นักท่องเที่ยว
 เป็นบุคคลที่สำคัญในสาขาสังคมวิทยาการ
 ท่องเที่ยว โดยศึกษาประเด็นอื่น เช่น
 ความสัมพันธ์ระหว่างนักท่องเที่ยวกับ
 ท้องถิ่น ระบบการท่องเที่ยว และผลกระทบ
 การท่องเที่ยว นักท่องเที่ยวเน้น
 ประสพการณ์จิตวิทยาและกายภาพ รวมทั้ง
 ความพึงพอใจ ลักษณะนักท่องเที่ยวศึกษา
 ได้จากเป้าหมายและกิจกรรมที่นักท่องเที่ยว

สนใจ นักท่องเที่ยวคือผู้ที่เดินทางจากบ้าน
 บุคคลที่เดินทางจากสถานที่หนึ่งไปยังอีก
 สถานที่หนึ่งเพื่อการท่องเที่ยวไม่ใช่เหตุผล
 ด้านการทำงาน คำนิยามของสหประชาชาติ
 นักท่องเที่ยวหมายถึงบุคคลที่พักอยู่ใน
 สถานที่หนึ่งมากกว่า 1 คืนหรือน้อยกว่า 1 ปี
 ยังหมายรวมถึงธุรกิจและอุตสาหกรรมการ
 เดินทางด้วย โดยคำนึงถึงแนวความคิดด้าน
 ดุลการค้า กลุ่มคนดังต่อไปนี้คือ บุคลากร
 ด้านการทหาร นักการทูต ผู้อพยพ หรือ
 นักเรียน นักศึกษาไม่ใช่กลุ่มนักท่องเที่ยว
 Travel การเดินทาง คำที่ใช้ความหมาย
 คล้ายกับการท่องเที่ยว ในทางปฏิบัติการ

เดินทางและการท่องเที่ยวใช้แทนกันได้ การ
 เดินทางรวมองค์ประกอบด้านการขนส่ง
 การเดินทางพักผ่อน รีสอร์ท และ
 องค์ประกอบโดยตรงด้านนักท่องเที่ยว
 เดินทางด้วยยานพาหนะทางอากาศ เรือและ
 ทางบก ไปยังอุทยานแห่งชาติ สวนสนุก
 หรือโดยสารด้วยยานพาหนะต่าง ๆ จาก
 สถานที่แห่งหนึ่งไปยังสถานที่แห่งหนึ่ง
 Wanderer นักท่องเที่ยวผจญภัย การ
 เดินทางท่องเที่ยวแบบอนุรักษ์ เน้นแหล่ง
 การท่องเที่ยวใหม่ที่ยังไม่เคยมีนักท่องเที่ยว
 ไปถึงมาก่อน เป็นการเดินทางท่องเที่ยวกลุ่ม
 ขนาดเล็กที่แข็งแรง มีร่างกายสมบูรณ์พร้อม

จะออกเดินทางผ่านปัญหาอุปสรรคความ
ยุ่งยากต่าง ๆ

Visitorผู้มาเยี่ยมชมเยือน แมกซ์ เวเบอร์เห็นว่า
การท่องเที่ยวเป็นปรากฏการณ์การ
ท่องเที่ยวที่เกิดจากแรงจูงใจ ปัจจัยที่
ผลักดันให้มีการเดินทาง รวมทั้งผลกระทบ
ของแขกผู้มาเยี่ยมชมเยือนที่มีผลต่อชุมชน
เจ้าของบ้าน มักเน้นนักท่องเที่ยวระหว่าง
ชาติ

Excursionist นักทัศนอาจร ผู้ที่เดินทาง
ท่องเที่ยวแบบชั่วคราวระยะสั้น จุดมุ่งหมาย
เพื่อเดินทางท่องเที่ยวสำหรับการพักผ่อน
หย่อนใจในช่วงสั้นมากกว่าเป้าหมายอื่น

นักเดินทางท่องเที่ยวใช้เวลาน้อยกว่า 24 ชั่วโมงที่เป้าหมายแต่ละแห่ง

Sightseeing การทัศนอาจร การเดินทาง
ท่องเที่ยวแบบพักผ่อน เป็นประเพณี
วัฒนธรรมและพิธีกรรมอย่างหนึ่งที่ปฏิบัติ
อยู่ในกลุ่มนักท่องเที่ยว

Foreign tourist นักท่องเที่ยวต่างชาติ
นักท่องเที่ยวที่เดินทางไกลจากประเทศหนึ่ง
ไปอีกประเทศหนึ่ง นักท่องเที่ยวผู้ชอบ
เดินทางผจญภัยไปยังดินแดนที่ห่างไกล
เนื่องจากเป็นนักท่องเที่ยวทางไกลจึงต้องมี
การวางแผนการท่องเที่ยวล่วงหน้า

Guests แยก แนวความคิดของทฤษฎีความ
 จัดแย้ง เห็นว่านักท่องเที่ยวเป็นแขก ชุมชน
 เป็นผู้ประกอบการธุรกิจการท่องเที่ยวใน
 ฐานะเจ้าบ้าน คือการแลกเปลี่ยนทาง
 เศรษฐกิจแบบหนึ่งเน้นแรงจูงใจด้านกำไร
 Hosts เจ้าของบ้าน ผู้อยู่ในประเทศเจ้าของ
 ชุมชน มีหน้าที่ต้อนรับให้ความช่วยเหลือ
 ให้ความรู้ให้นักท่องเที่ยว ตลอดจนจัดหา
 เครื่องอำนวยความสะดวกบริการ
 นักท่องเที่ยวผู้เป็นแขก
 Joiner ผู้เดินทางร่วม ผู้ท่องเที่ยวร่วมเป็น
 เจ้าของบ้านเดินทางร่วมกับแขก
 นักท่องเที่ยว ร่วมทำกิจกรรมร่วมกัน พัก

ร่วมกับนักท่องเที่ยวเพื่อทำให้เกิด
 ความคุ้นเคยระหว่างผู้เดินทางร่วมกัน
 Local ชุมชนพื้นบ้านหรือท้องถิ่น ชุมชนที่
 เป็นเจ้าของบ้าน ทำหน้าที่เป็นผู้เสนอ
 ผลิตภัณฑ์สินค้าและบริการให้สำหรับแขกผู้
 มาเยือน

Local tourism การท่องเที่ยวท้องถิ่น การ
 จัดการท่องเที่ยวภายในท้องถิ่นระยะสั้น
 เน้นการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์เพื่อศึกษาชีวิต
 ประเพณีวัฒนธรรมชุมชนท้องถิ่น

Low season ช่วงเวลาการท่องเที่ยวน้อย
 ช่วงเวลาตรงข้ามกับช่วงเวลาการท่องเที่ยว
 สูง ช่วงเวลาการท่องเที่ยวน้อยคือช่วงเวลา

ประมาณเดือน เมษายนถึงเดือนกันยายน
 ของแต่ละปี ช่วงเวลาการท่องเที่ยวน้อยทำ
 ให้ผู้ประกอบการท่องเที่ยวได้รับผลกระทบ
 ทำให้ต้องหาอาชีพเสริมอื่น ๆ เพื่อให้ผู้
 ประกอบอาชีพการท่องเที่ยวอยู่ได้

Mass tourismการท่องเที่ยวมวลชน การ
 ท่องเที่ยวแบบเบ็ดเสร็จ โดยให้บริษัทหรือ
 ตัวแทนการท่องเที่ยวเลือกรายการท่องเที่ยว
 ที่พักแรม วิธีการเดินทาง การท่องเที่ยวเชิง
 พานิชย์สำหรับนักท่องเที่ยวจำนวนมาก
 ตัวแทนการท่องเที่ยวพยายามควบคุม
 พฤติกรรมนักท่องเที่ยวให้ได้มากที่สุด

Recreation การพักผ่อน อุตสาหกรรมการ
พักผ่อนมีความหลากหลายเห็นได้จาก
ค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวและประชาชน
ทั่วไปทางด้านการพักผ่อนนอกบ้าน
อุตสาหกรรมเกี่ยวกับการพักผ่อนทำให้เกิด
การจ้างงานจำนวนมากทั้งด้านหัตถกรรม
การขาย และภาคบริการ ปัจจุบันประชาชน
ส่วนใหญ่มีพฤติกรรมไปพักผ่อนนอกบ้าน
ทำให้มีกิจกรรมการพักผ่อนหลากหลายให้
เหมาะสมกับการพักผ่อน สร้างความสนุก
ตื่นเต้นให้กับชีวิต สนุกร่วมกันเป็น
ครอบครัวและเพื่อน ทำกิจกรรมร่วมกัน
และศึกษาสิ่งแวดล้อมรอบตัวมากขึ้น

PATA Pacific Asia Travel Association

สมาคมส่งเสริมการท่องเที่ยวภูมิภาคเอเชีย

แปซิฟิก สมาคมที่สร้างขึ้นมาที่รัฐ

ฮาวาย สหรัฐอเมริกา เมื่อปี พ.ศ.2494 (ค.ศ.

1951) วัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมการ

ท่องเที่ยวในภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก

ซึ่งเป็นภูมิภาคที่ครอบคลุมพื้นที่ 1 ใน 3

ของโลก

WTCC The World Travel & Council

สภาการเดินทางและการท่องเที่ยวโลก เป็น

ที่ประชุมด้านการเดินทางและการท่องเที่ยว

โลกประกอบด้วยผู้นำ และผู้แทนภาคเอกชน
เกี่ยวกับอุตสาหกรรมการเดินทางและการ
ท่องเที่ยวทั่วโลก

WTO World Tourism Organization

องค์การท่องเที่ยวโลก องค์การเดินทางและ
ท่องเที่ยวระหว่างชาติ ทำหน้าที่

ประสานงานการประชุมนโยบายการ

ท่องเที่ยว นำเสนอแหล่งการศึกษาการ

ท่องเที่ยวและสถิติการท่องเที่ยว มีสมาชิก

ประมาณ 139 ประเทศใน 7 ภูมิภาค มี

สมาชิกประมาณ 350 คนเป็นตัวแทนในแต่ละ

ละภูมิภาค

องค์การความร่วมมือด้านเศรษฐกิจเอเชีย แปซิฟิก

องค์การความร่วมมือด้านเศรษฐกิจ
เอเชีย แปซิฟิก APEC Asia Pacific
Economic Co-operation คือองค์การ
สำหรับการประชุมผู้นำระดับสูงในกลุ่มผู้นำ
ทางเศรษฐกิจในเอเชียแปซิฟิกในปี
ค.ศ.1989 มีส่วนร่วมในการสร้างข้อผูกมัด
เปิดกว้างให้ภูมิภาคนี้มีการค้าแบบเสรีด้าน

สินค้าและบริการ รวมทั้งการท่องเที่ยวและ
 เพื่อความร่วมมือด้านเศรษฐกิจและการและ
 พรมแดนระหว่างภูมิภาค

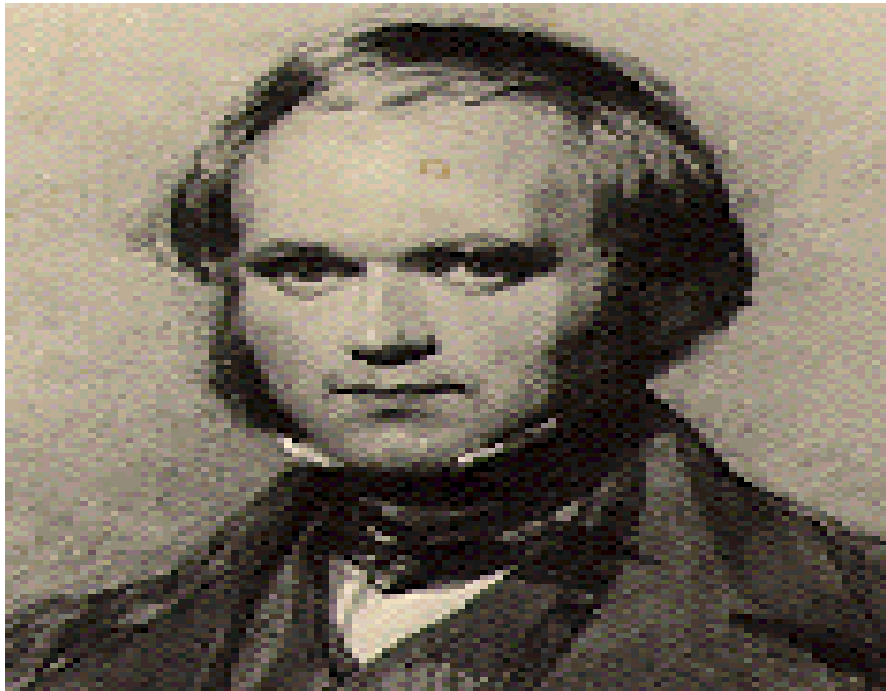
แนวความคิดทางสังคมวิทยาการท่องเที่ยว

1.แนวความคิดวิวัฒนาการ An
Evolutionary Approach การศึกษาทฤษฎี
 วิวัฒนาการ การศึกษาของนักมานุษยวิทยา
 และนักสังคมวิทยาการท่องเที่ยวเห็นว่าการ
 ท่องเที่ยวมีวิวัฒนาการจากกลุ่มชนชั้นสูง

หรือขุนนางมาเป็นการมวลดชนคือการ
ท่องเที่ยวของคนทั่วไป

The aristocratic grand tour พวกชน
ชั้นสูงหรือขุนนาง ศึกษาทฤษฎีวิวัฒนาการ
เสนอแนวความคิดเปรียบเทียบรูปแบบการ
ท่องเที่ยวยุคแรกและยุคหลัง รวมทั้งศึกษา
ประวัติศาสตร์การท่องเที่ยว อธิบาย
พรรณนาการเปลี่ยนแปลงการท่องเที่ยวที่
มักปรากฏในกลุ่มพวกชนชั้นขุนนางชั้นสูง
มาเป็นการท่องเที่ยวมวลดชนชนชั้นทั่วไป
เนื่องจากขุนนางมีโอกาสดูเดินทางไปปฏิบัติ
หน้าที่ในสถานที่ต่าง ๆ ทำให้มีการเดินทาง
มากกว่าชนชั้นอื่น

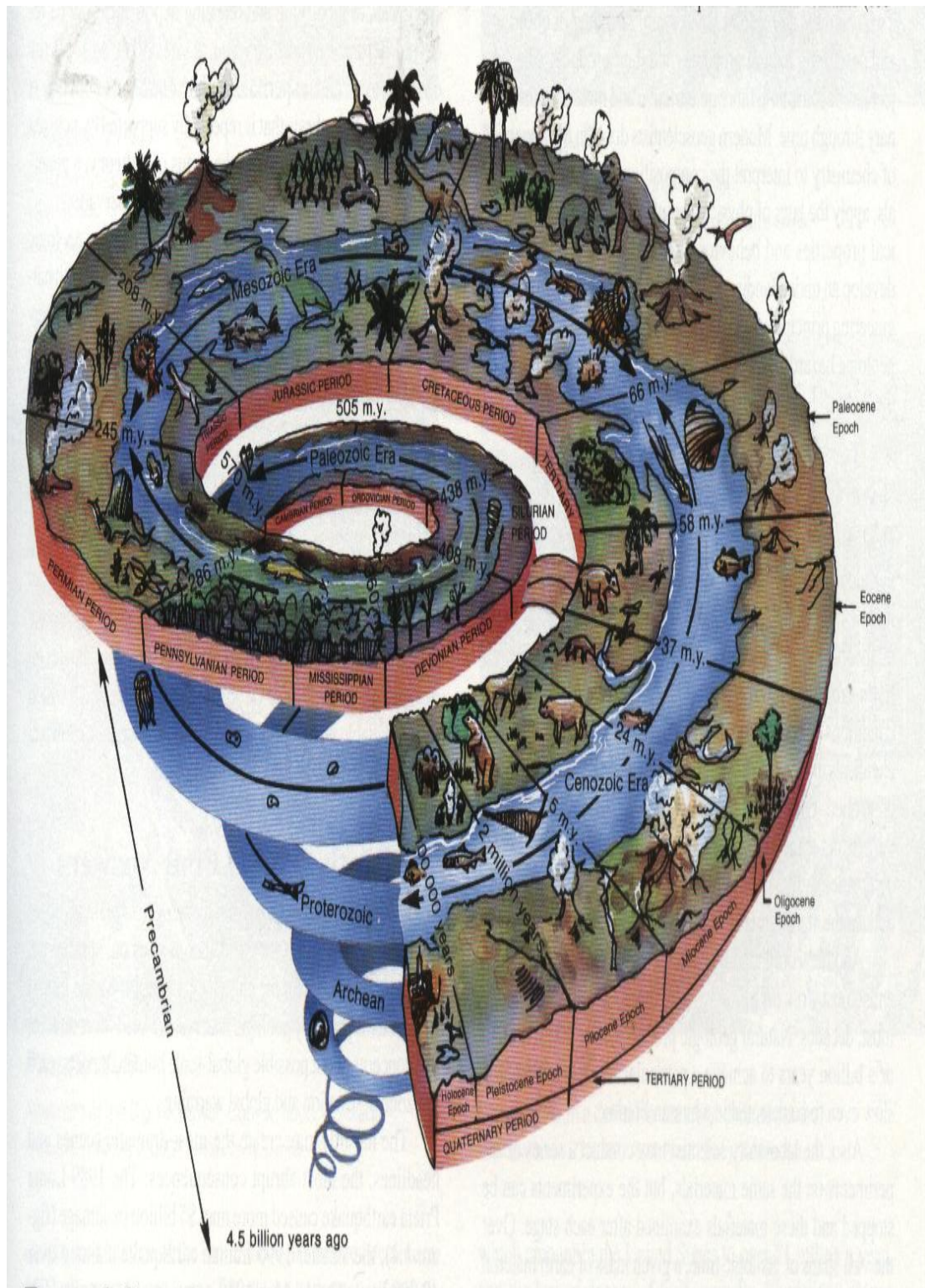
ผู้นำกลุ่มคือ ชาร์ลส์ ดาร์วิน (Charles Darwin 1809-1882) ชาวอังกฤษ

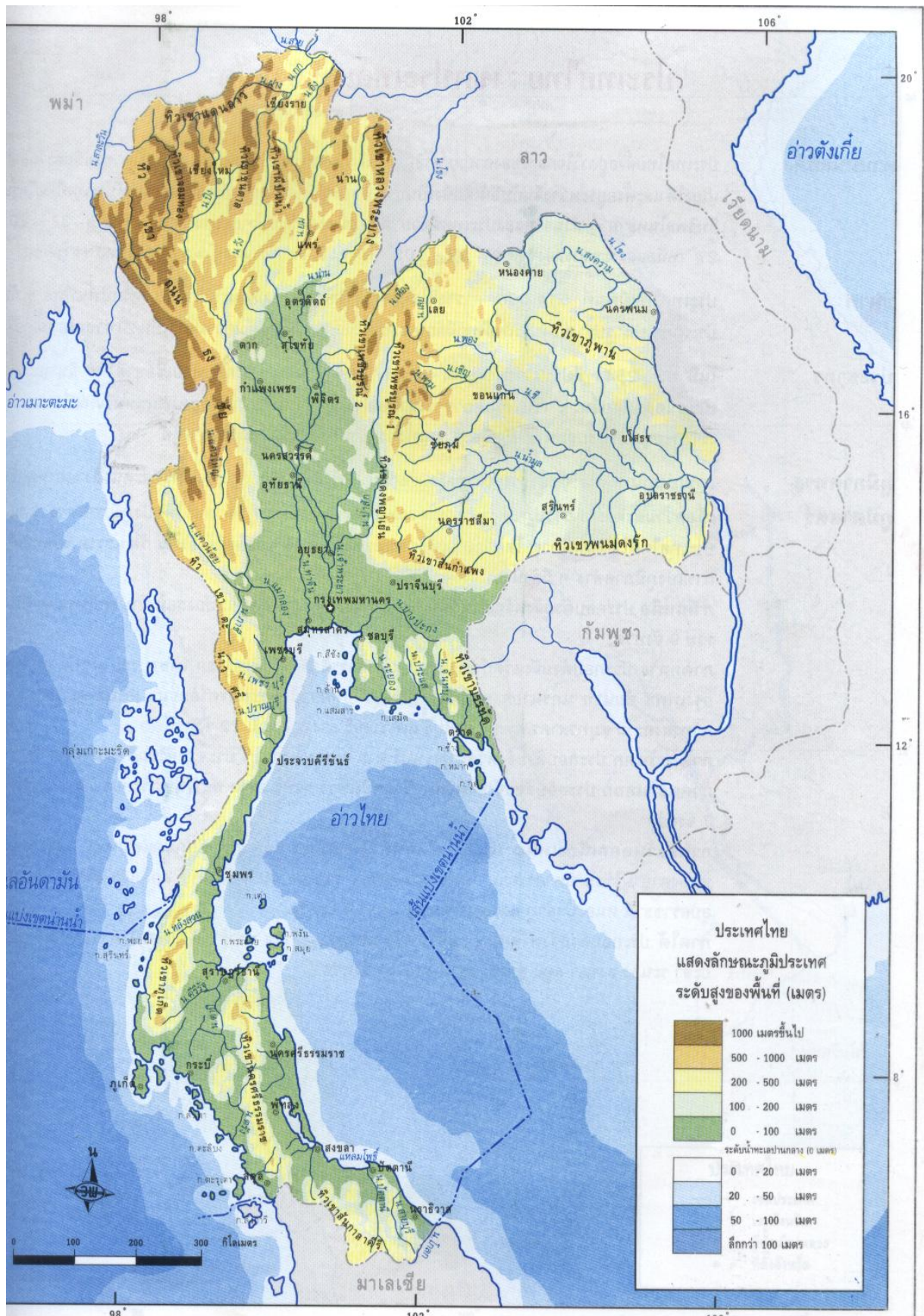
ได้ไปเก็บข้อมูลที่เกาะกาลาปากอส

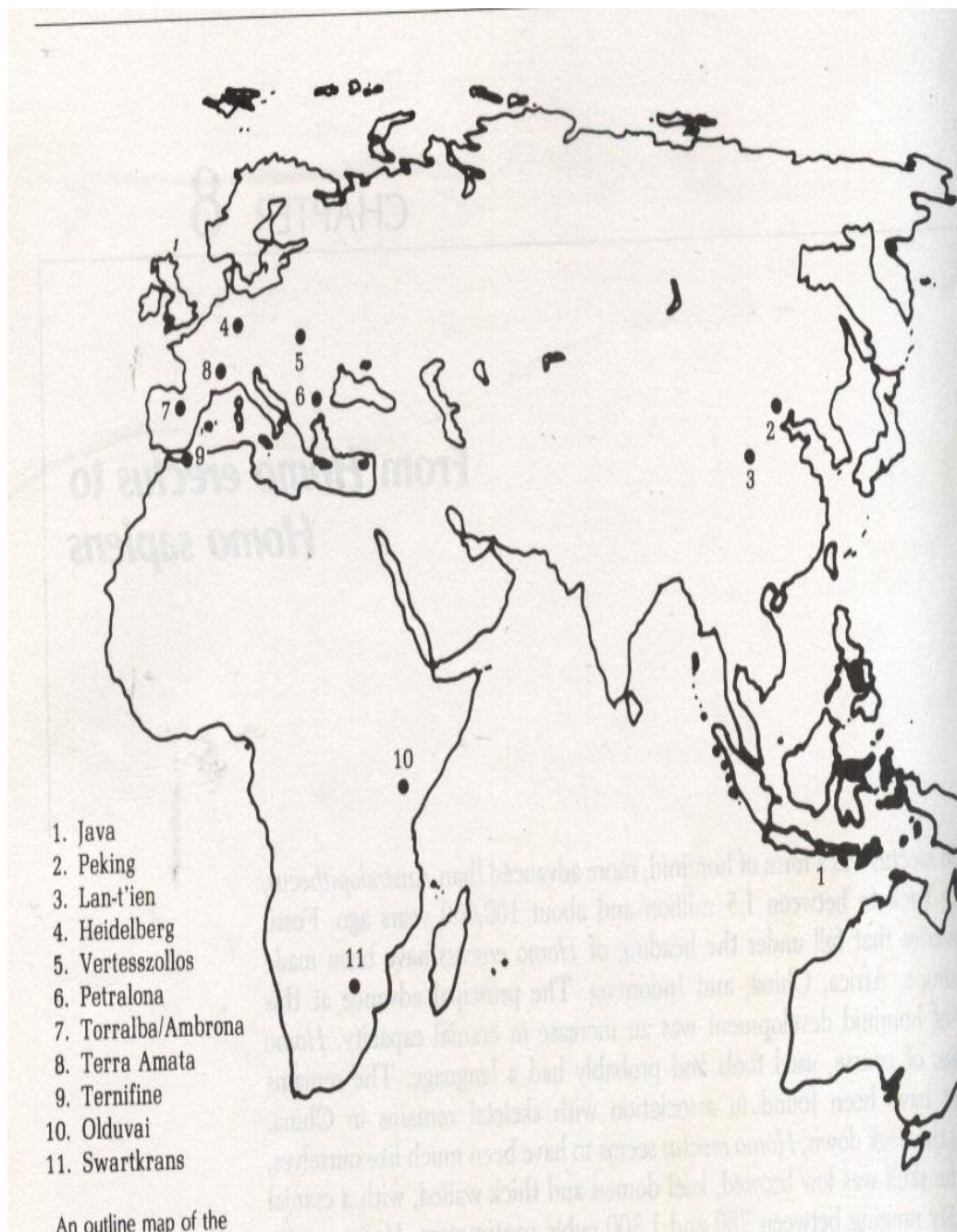
ได้สรุปวิวัฒนาการการท่องเที่ยวของ
 สิ่งมีชีวิตยุคต่าง ๆ ตั้งแต่เมื่อ 100 ล้านปีหรือ
 ยุคจูราสสิก

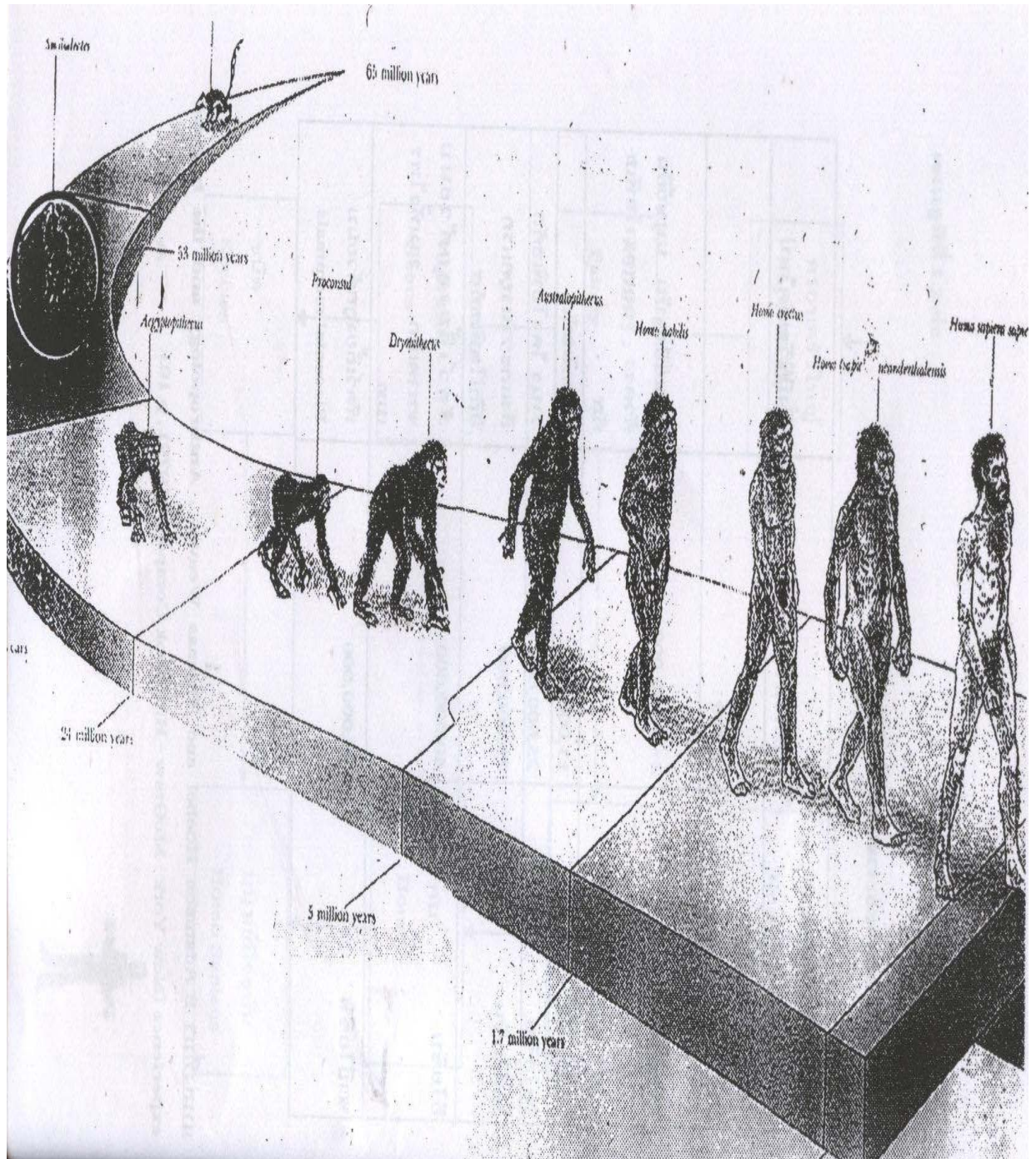
ในประเทศไทยมีพบที่ภาค
ตะวันออกเฉียงเหนือ

ทฤษฎีวิวัฒนาการยังได้เสนอการจัดการ ท้องถิ่นตามรอยมนุษย์ยุคก่อน ประวัติศาสตร์ในทวีปแอฟริกา เอเชียและ ยุโรป

ในประเทศไทยมีการค้นพบสิ่งมีชีวิตเมื่อ 60 ล้านปีที่กระบี่ในยุคอีโอซีน

ทฤษฎีวิวัฒนาการแบ่งยุคการเดินทางและ การท่องเที่ยวสิ่งมีชีวิตในโลกเป็นยุคต่าง ๆ คือ

ยุค	ระยะเวลา	สิ่งมีชีวิตเกิดใหม่
ปัจจุบัน	15,000	-
ไพลสโตซีน	2 - 5,000,000	มนุษย์ปัจจุบัน มนุษย์ยืน ตัวตรง ออสตราโลพิเท- กัส
ไพลโอซีน	13,000,000	รามาพิเทกัส
ไมโอซีน	25,000,000	วานร ไครโอพิเทกัส
โอลิโกซีน	35,000,000	ลิงและวานรยุคแรก อียิปโตพิเทกัส
อีโอซีน	60,000,000	สัตว์เลี้ยงลูกด้วยนม ขนาดเล็ก รวมทั้งไพร- เมท
พาลีโอซีน	70,000,000	สัตว์เลี้ยงลูกด้วยนม Placental mammals

ทฤษฎีวิวัฒนาการได้เสนอการต่อเนื่องกันใน ยุคสังคมป่า สังคมบ้านและสังคมเมือง

สังคม Society	วัฒนธรรม	
	วัตถุ	จิตใจ
↑ สังคมเมือง Civilization	→ เหล็ก Iron	→ วิทยาศาสตร์ Science
↑ สังคมบ้าน Barbarism	→ สำริด Bronze	→ ศาสนา Religion
↑ สังคมป่า Savagery (2-5 ล้านปี)	→ หิน Stone	→ เทววิทยา Theology

แต่ละสังคมมีการดำรงชีวิตเป็นสังคมระดับ
ต่าง ๆ คือ

สังคมเมืองอุตสาหกรรม (Industrial Societies)		
สังคมเกษตรกรรม (Agricultural Societies)		สังคมชาวนา (Peasant Societies)
สังคมประมง (Fishing Societies)	สังคมพืชสวนระดับสูง (Advanced Horticulture – Societies)	สังคมเลี้ยงสัตว์ ระดับสูง (Advance Pastoral – Societies)
	สังคมพืชสวนระดับต่ำ (Earlier Horticulture – Societies)	สังคมเลี้ยงสัตว์ ระดับต่ำ (Simple Pastoral Societies)
สังคมล่าสัตว์ (Hunting Societies)		สังคมเก็บรวมอาหารพืชป่า (Gathering Societies)

2.กลุ่มแนวคิดแบบเดอร์ไคม์ใหม่ Neo-Durkheimian perspectives ผู้นำกลุ่มคืออีมิล เดอร์ไคม์ (Emile Durkheim 1858-1917) นักสังคมวิทยาชาวฝรั่งเศส

แนวความคิดที่มีประเด็นสำคัญเกี่ยวกับการ
ประยุกต์การวิจัยการท่องเที่ยว 3 ประการ
คือ ประการแรก ความรู้ความเข้าใจหรือความไร้
บรรทัดฐาน ประการที่สอง ความศักดิ์สิทธิ์

และประการสุดท้าย การเป็นตัวแทนรวมหมู่
 ของนักท่องเที่ยวนั้น เดอร์ไคม์เป็นผู้เสนอการ
 ท่องเที่ยวเชิงศาสนาในด้านสังคมวิทยา
 ศาสนา โดยได้แบ่งสังคมออกเป็น 1.สังคม
 โลกียธรรม (Secular Society) การเดินทาง
 ท่องเที่ยวของคนทั่วไปที่เป็นฆราวาส 2.
 สังคมโลกุตระธรรม (Sacred Society) การ
 เดินทางท่องเที่ยวของนักบวชที่จาริกแสวง
 บุญ

3. ทักษะเกี่ยวกับความขัดแย้ง Conflict perspectives ผู้นำกลุ่มคือคาร์ล มาร์กซ์

(Karl Marx 1818-1883)

ทักษะเกี่ยวกับความขัดแย้ง ศึกษาการ
 ท่องเที่ยวเป็นความสัมพันธ์ด้าน
 อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวระหว่าง

ผู้ประกอบการท่องเที่ยว Entrepreneurs
 ผู้ประกอบการ วิศวกร ผู้ประกอบวิชาชีพ
 ผู้ประกอบการธุรกิจการท่องเที่ยวใน
 อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวระดับจุลภาค
 หรือภาคเอกชนในระดับครอบครัวหรือ
 ชุมชน และสำหรับผู้ให้บริการหรือลูกค้าซึ่ง
 เป็นนักท่องเที่ยว Commercialized
 hospitality เจ้าของบ้านเชิงพาณิชย์
 ผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยวตาม
 แนวความคิดของทฤษฎีความขัดแย้ง เน้น
 พฤติกรรมการแลกเปลี่ยนเศรษฐกิจ
 แรงจูงใจด้านกำไร จัดบริเวณการท่องเที่ยว
 และการแสดงออกส่วนหน้าเฉพาะ

เหตุการณ์หนึ่งเท่านั้นโดยได้เสนอหลักการ
 ท้องเที่ยวตามหลักการวิภาษวิธี
 (Dialectic) คือ

1. การเสนอความคิดของนักท่องเที่ยว

(Thesis) เป็นความต้องการการท่องเที่ยว
 (Demand)

2. การตอบสนองแนวความคิด

(Antithesis) ของเจ้าของบ้านเป็นการผลิต
 (Supply) ด้านการท่องเที่ยว

3. การสังเคราะห์ (Synthesis) สรุปความ
 ต้องการและการตอบสนองด้านการ
 ท่องเที่ยวระหว่างนักท่องเที่ยวและเจ้าของ
 บ้าน

3.การสังเคราะห์ –Synthesis

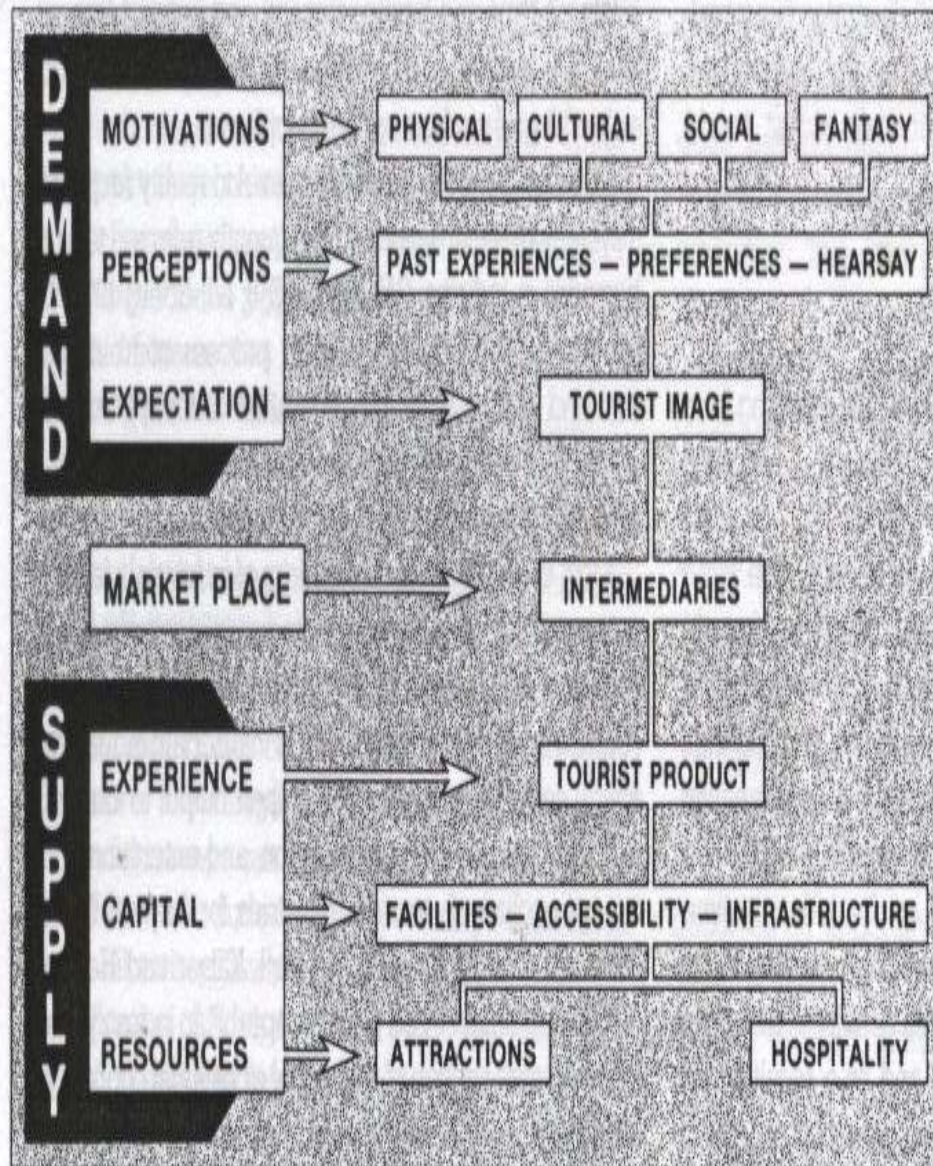

2.การตอบสนองแนวความคิด (Antithesis)

**1.การเสนอความคิดของนักทอ่งเทียบ
(Thesis)**

Tourism and its significance

แผนภูมิแสดงความต้องการและการ
ตอบสนองความต้องการในอุตสาหกรรม
การท่องเที่ยวเชิงพาณิชย์

4. ทฤษฎีหน้าที่นิยม Functionalism ทฤษฎี
 หน้าที่นิยม การศึกษาการท่องเทียวตาม
 แนวความคิดของนักมานุษยวิทยายุคแรก
 ศึกษาความจำเป็นของมนุษย์ในระบบสังคม
 และวัฒนธรรม ศึกษาความจำเป็น The
 Needs ของมนุษย์ที่จัดลำดับแล้วตามความ
 พึงพอใจ ความจำเป็นทางวัฒนธรรมเช่น
 ผลงานของมาลิโนวสกี (Bronislaw
 Malinowski 1884-1942) นักมานุษยวิทยาผู้

แผนภูมิที่ 7 แสดงความต้องการทางชีวภาพและการตอบสนองด้านวัฒนธรรม

ความต้องการด้านชีวภาพ (Basic needs)	การตอบสนองทางวัฒนธรรม (Cultural responses)
1. ความต้องการอาหาร (Metabolism)	1. การหาอาหาร (Commissariat)
2. ความต้องการสืบพันธุ์ (Reproduction)	2. เครือญาติ (Kinship)
3. ความต้องการให้ร่างกายสบาย (Bodily comforts)	3. ที่พักอาศัย (Shelter)
4. ความต้องการปลอดภัย (Safety)	4. การป้องกัน (Protection)
5. ความต้องการเคลื่อนไหว (Movement)	5. กิจกรรม (Activities)
6. ความต้องการเจริญเติบโต (Growth)	6. การฝึกอบรม (Training)
7. ความต้องการสุขภาพ (Health)	7. การอนามัย (Hygiene)

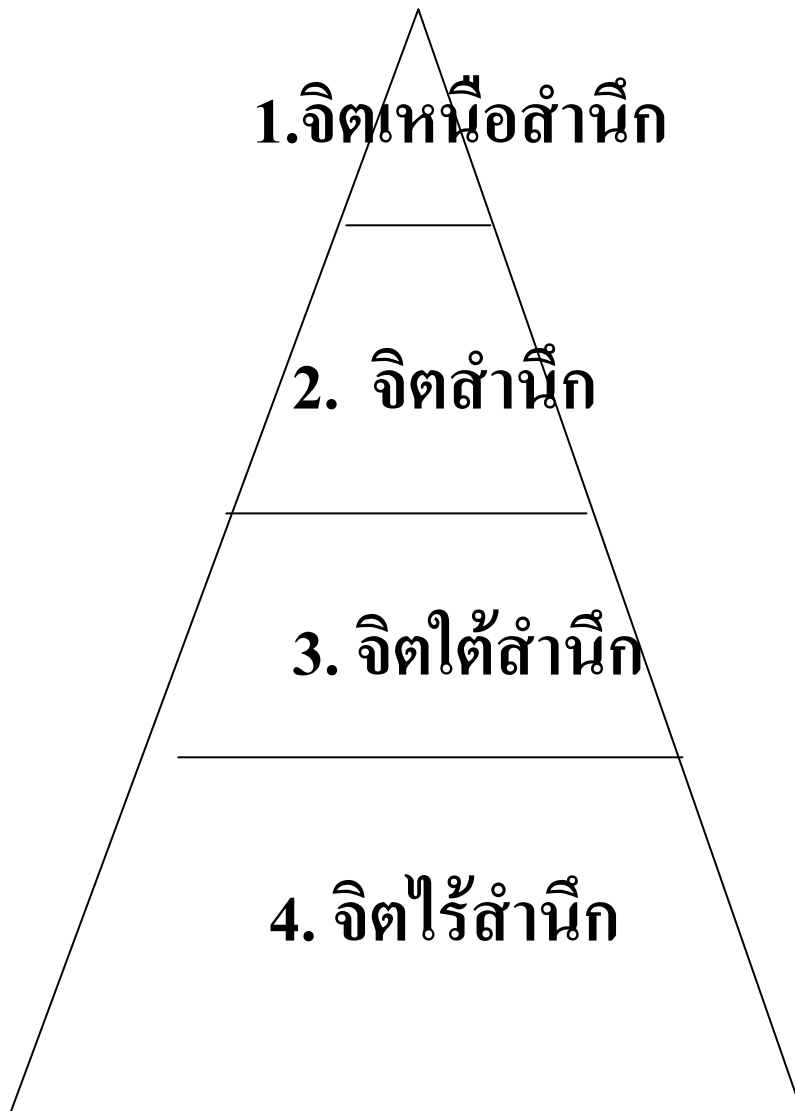
ศึกษาวัฒนธรรมเพื่อตอบสนองความ
ต้องการด้านการท่องเที่ยวดังนี้

1. วัฒนธรรมตอบสนองความต้องการการ
ท่องเที่ยวทางชีวภาพ เช่น ความต้องการ
ด้านอาหาร และการพักผ่อนหย่อนใจ
2. วัฒนธรรมตอบสนองความต้องการของ
มนุษย์ด้านระบบสังคม เช่น ระบบกฎหมาย
ระบบการศึกษา
3. วัฒนธรรมเป็นเครื่องมือบูรณาการทาง
สังคม เช่น ระบบความเชื่อ ศาสนา ศิลปะ
หน้าที่สำคัญของวัฒนธรรมต้องตอบสนอง
ความต้องการของสมาชิกในสังคม และจุด
กำเนิดวัฒนธรรม
รวมทั้งความจำเป็นด้านความพึงพอใจที่เกิด
จากความอยากรู้อยากเห็น ต้องการผจญภัย

ในกลุ่มนักท่องเที่ยวยุัยเด็ก มีความต้องการทางกายภาพ Physiology ต้องการเที่ยวดื่มกิน พักผ่อน ต่อมาคือต้องการความปลอดภัย Safety or security Needs มีการเตรียมพร้อมหรือเลือกเป้าหมายการท่องเที่ยวที่ปลอดภัย เมื่อเติบโตขึ้นก็เป็นนักท่องเที่ยวยุัยผู้ใหญ่ต้องการไปเยี่ยมเยียนญาติพี่น้อง เป็นความต้องการเยี่ยมญาติ Relationship Needs ต้องการความรักและการยอมรับจากญาติพี่น้อง ขั้นต่อมาคือความต้องการการยอมรับ Self-esteem or development Needs พัฒนาบุคลิกภาพการเป็นผู้นำ เดินทางไปศึกษาวิจัย ต้องการ

ประสบความสำเร็จด้วยการเดินทางไป
 ศึกษาหรือแสดงปาฐกถา เป็นความต้องการ
 ประสบความสำเร็จ Need for achievement
 ประการสุดท้ายคือ ความต้องการศึกษาหา
 ความรู้ Knowledge เป็นญาณวิทยา
 Epistemology และความจริง Reality or
 truth เป็นอภิปรัชญา Metaphysics ศึกษา
 ความดีหรือจริยศาสตร์ Ethics ศึกษาความ
 งามหรือสุนทรียศาสตร์ Aesthetics เพื่อ
 เข้าใจตัวตนหรือการตรัสรู้ Self –
 actualization เพื่อเติมเต็มความเป็นมนุษย์
 Fulfilment Needs

แผนภูมิแสดงโครงสร้างของจิต

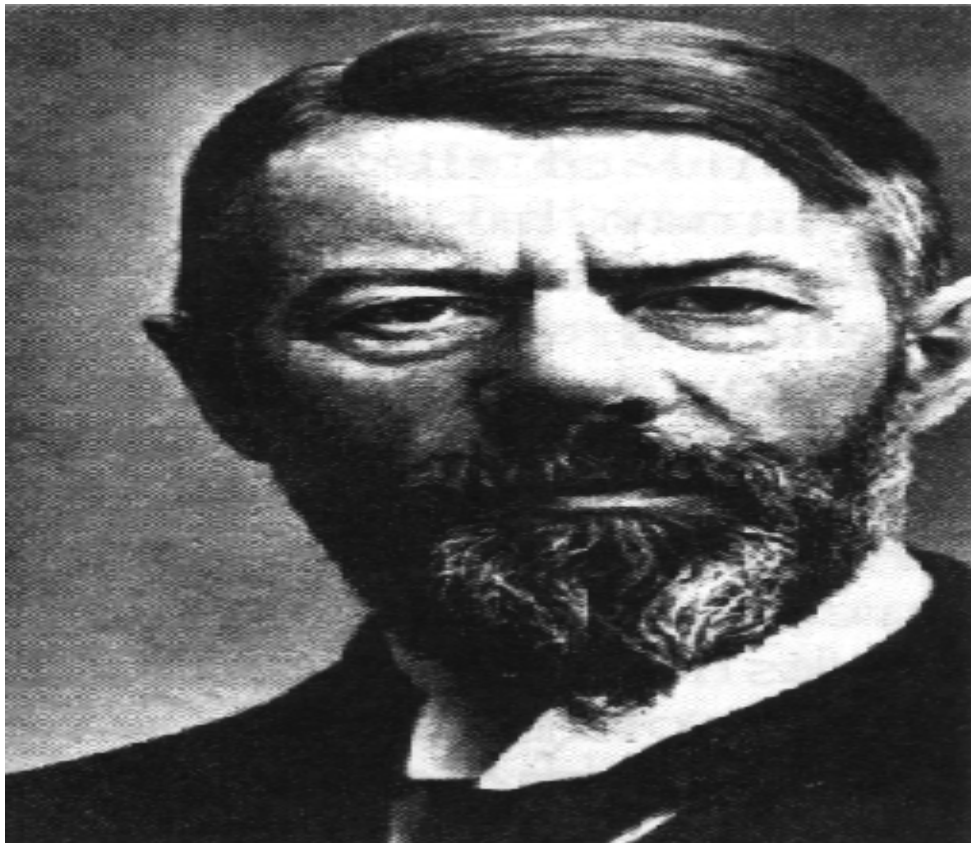

ทฤษฎีแรงจูงใจของมาสโลว์ (A.H.Maslow)

5. ความต้องการความสำเร็จดังใจปรารถนา	
4.ความต้องการยกย่อง	
4.1 ระดับสังคม	4.2 ความต้องการระดับบุคคล
3.ความต้องการด้านสังคม	
3.1ความต้องการทางสังคมภายนอก	3.2 ระดับบุคคล
2.ความต้องการความปลอดภัย	
2.1 ระดับบุคคล	2.2ระดับอื่น ๆ
1.ความต้องการทางร่างกาย	
1.1ความต้องการทางด้านร่างกาย ภายนอก	1.2 ความต้องการภายใน

5.แนวความคิดของแมกซ์ เวเบอร์ ศึกษา
 ปรัชญาการณั แรงจูงใจของนักท่องเที่ยว
 Tourist's motivation ที่เกิดจากโลก
 ทัศน์โลกาภิวัตน์
 การจูงใจ(Motivation) เป็นกระบวนการที่
 อินทรีย์ได้รับสิ่งเร้า (Stimulus) กระตุ้นทำ
 ให้อินทรีย์ตอบสนอง (Response) แสดง
 พฤติกรรมออกมา
 ศึกษาปัจจัยที่ทำให้บุคคลเดินทาง ศึกษา
 ผลกระทบของแขกผู้มาเยือนกับชุมชนเจ้า
 บ้าน ศึกษาแรงจูงใจเกี่ยวกับความเข้าใจ
 ตนเอง Self-actualization เกี่ยวข้องกับ
 นักท่องเที่ยวที่ถูกชักจูงใจเกลี้ยกล่อม

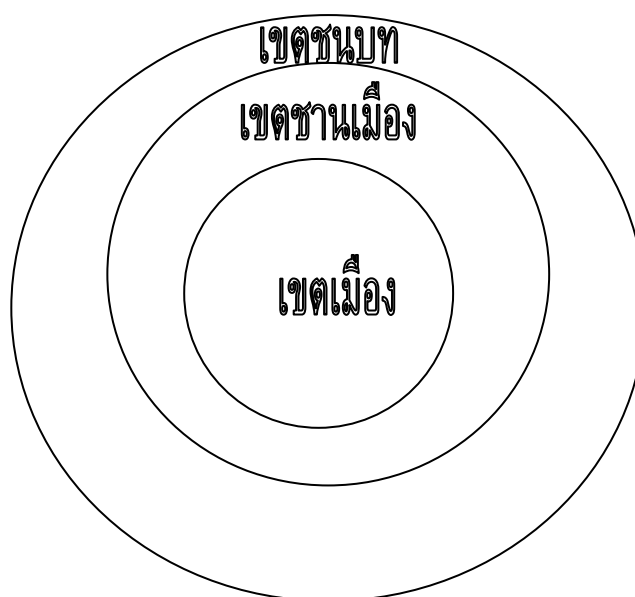
Persuading tourists นักท่องเที่ยวที่ถูกชัก
จูงเกลี้ยกล่อม คือนักท่องเที่ยวที่มีแรงจูงใจ
ที่ซับซ้อนหลากหลาย นักเดินทางท่องเที่ยว
ที่ทำให้ผู้วิจัยต้องออกแบบการวิจัยแรงจูงใจ
ที่ไม่แท้จริง

แมกซ์ เวเบอร์ (Max Weber 1864-1920)

แมกซ์ เวเบอร์แบ่งชุมชนออกเป็น 4 ชุมชน
 ทำให้มีการจัดการท่องเที่ยวในชุมชนต่าง ๆ
 คือ

แผนภูมิที่ 25 แสดงความสัมพันธ์ชุมชน
 ชนบท ชานเมืองและเมือง

1.ชุมชนชนบท พฤติกรรมตามประเพณี (tradition)เป็นชุมชนที่สมาชิกในชุมชน กำหนดการกระทำทางสังคมเป็นพฤติกรรม ตามนิสัย ประเพณีกำหนดพฤติกรรมบุคคล ในชุมชน ควรเน้นการท่องเที่ยวงเชิง วัฒนธรรม ให้นักท่องเที่ยวเข้าใจประเพณี วัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่นในแต่ละ ชุม

2.ชุมชนชานเมืองมีพฤติกรรมตามอารมณ์ (Emotion)อารมณ์กำหนดการกระทำของ สมาชิกในสังคม เป็นพฤติกรรมตามอารมณ์ เน้นการท่องเที่ยวงเชิงอนุรักษ์ เพราะชุมชนมี พฤติกรรมเน้นการอนุรักษ์วัฒนธรรม

ชุมชนมากกว่าเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมตาม
สมัยใหม่

3.ชุมชนชนเมืองมีพฤติกรรมตาม
จริยธรรมหรือค่านิยม(Value)สมาชิกมี
พฤติกรรมที่เกิดจากเหตุผลค่านิยมสูงสุด
บุคคลมีการกระทำทางสังคมตามจริยธรรม
หรือค่านิยมในชุมชน ชุมชนที่มีการ
เปลี่ยนแปลงตามค่านิยมสมัยใหม่ มีการ
ท่องเที่ยวที่แสดงให้เห็นการปรับตัวเชิง
นิเวศวิทยาวัฒนธรรมของชุมชนสมัยเก่า
และสมัยใหม่

4.ชุมชนเมือง ชุมชนมีพฤติกรรมที่เกิดจาก
เหตุผล(Ration)ชุมชนกำหนดเหตุผลขึ้น

เป็นระบบตามเป้าหมายระดับต่าง ๆ เมื่อ
 เป้าหมาย วิธีการและผลที่ได้รับมีเหตุผล จึง
 นำไปชั่งน้ำหนักและให้คุณค่าชุมชนจัดการ
 ท่องเที่ยวเชิงพาณิชย์มากกว่าแบบอื่น
 เนื่องจากเห็นความจำเป็นสำหรับการจัดการ
 ท่องเที่ยวที่เน้นกำไร

6.คติรูปนัย Formalism คติรูปนัย ศึกษาการ
 ท่องเที่ยวด้านปัจเจกบุคคล เช่น คนแปลก
 หน้า คือการศึกษาการท่องเที่ยวด้านจุลภาค
 งานของพลซี.ไรท์ มิลล์ (C. Wright Mills
 1916-1962)แบ่งชุมชนเป็น 2 แบบคือ

1.ชุมชนชนบทหรือชุมชนที่ไม่เป็นทุนนิยม
 (Non Capitalism)มีลักษณะชุมชนคือ 1.ไม่

เป็นทุนนิยม2.เศรษฐกิจไม่เป็น

อุตสาหกรรม 3.องค์การเป็นระบบการทำงานที่มีเหตุผลต่ำ 4.มีการรวมอำนาจเข้าสู่ส่วนกลางต่ำ 5.คติผู้นำมีต่ำ 6.โครงสร้างอาชีพแบบผู้ประกอบการ(Entrepreneurs) มีเสรีภาพสูง 7.มีความแปลกหน้าต่ำ การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในชนบทมีความรู้ลึก
แปลกหน้า การเผชิญหน้าระหว่าง
นักท่องเที่ยวและเจ้าของบ้านน้อยกว่า

2.ชุมชนเมืองหรือชุมชนทุนนิยม

(Capitalism)มีลักษณะที่สำคัญดังนี้คือ

1.เศรษฐกิจแบบอุตสาหกรรม2.

องค์การ เป็นระบบการทำงานที่มีเหตุผลสูง

3.มีการรวมอำนาจเข้าสู่ส่วนกลางสูง

4.คตินำมีสูง

5.โครงสร้างอาชีพแบบ

ลูกจ้างพึ่งพิง 6.มีเสรีภาพต่ำ 7.มีความแปลก

หน้าสูง เนื่องจากชุมชนเมืองเน้นการ

ท่องเที่ยวเชิงพาณิชย์ทำให้มีความรู้สึก

แปลกหน้าสูง

คติปรากฏการณ์วิทยาPhenomenology

ปรากฏการณ์วิทยา ศึกษาเชิงวิเคราะห์การ

ท่องเที่ยวแนวความคิดเกี่ยวกับคนแปลก

หน้าคือปรากฏการณ์ทางสังคมวิทยาการ

ท่องเที่ยว

ระเบียบวิธีวิจัยชาติพันธุ์วิทยา

Ethnomethodology ระเบียบวิธีวิจัยชาติ

พันธุ์วิทยา วิธีการศึกษาการทอ่งเที้ยว

โดยตรง ศึกษาพฤติกรรม การกระทำและ

การสื่อสารของมนุษย์ที่ผู้วิจัยสันนิษฐานขึ้น

ศึกษาการสรุปเหมารวมอย่างผิดพลาดและ

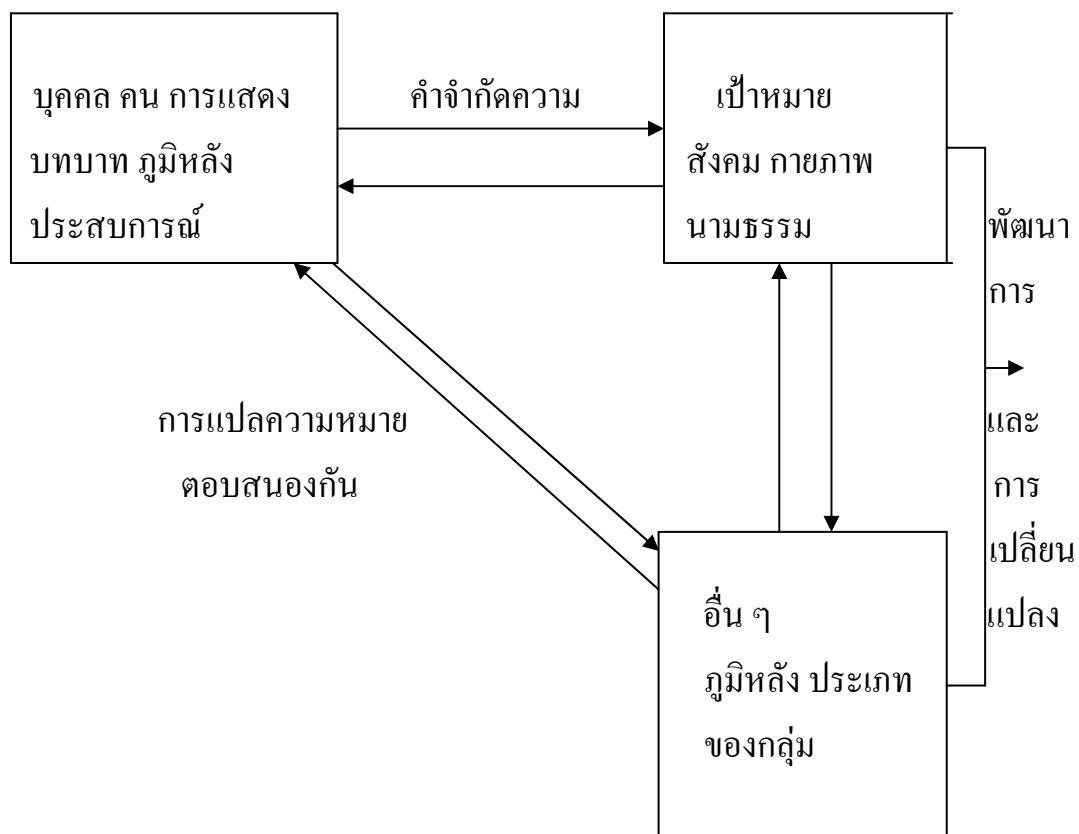
สำนวนที่พบบ่อยของกลุ่มนักทอ่งเที้ยว

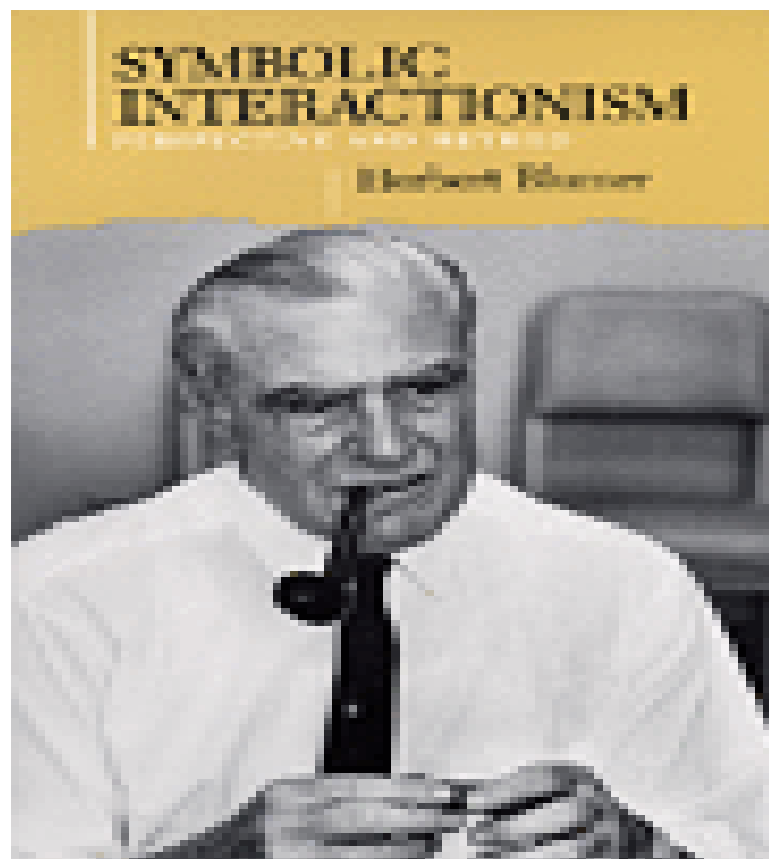
7.ทฤษฎีสัญลักษณ์สัมพันธ์ The Symbolic

Interactionism จากผลงานของเฮร์เบิร์ต

บลูเมอร์ (Herbert Blumer 1900)

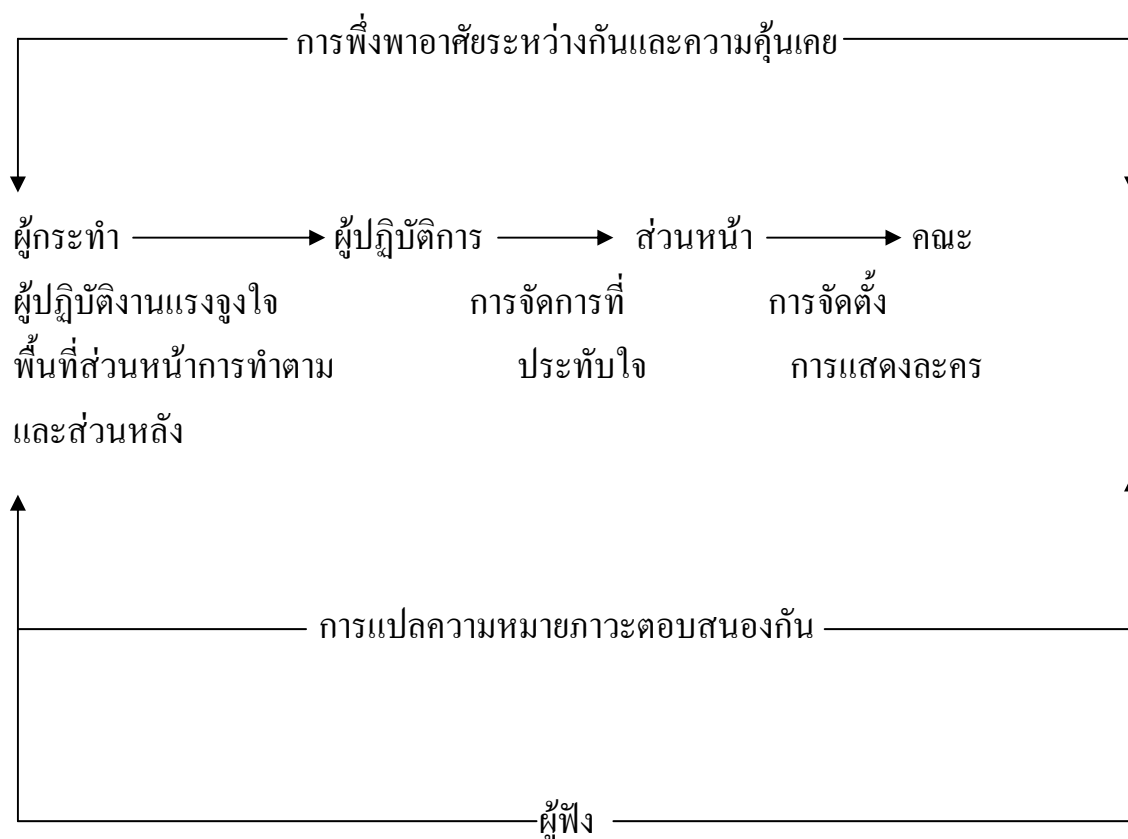
แผนภูมิที่ 13.2 แสดงรูปแบบโครงสร้างของบลูเมอร์

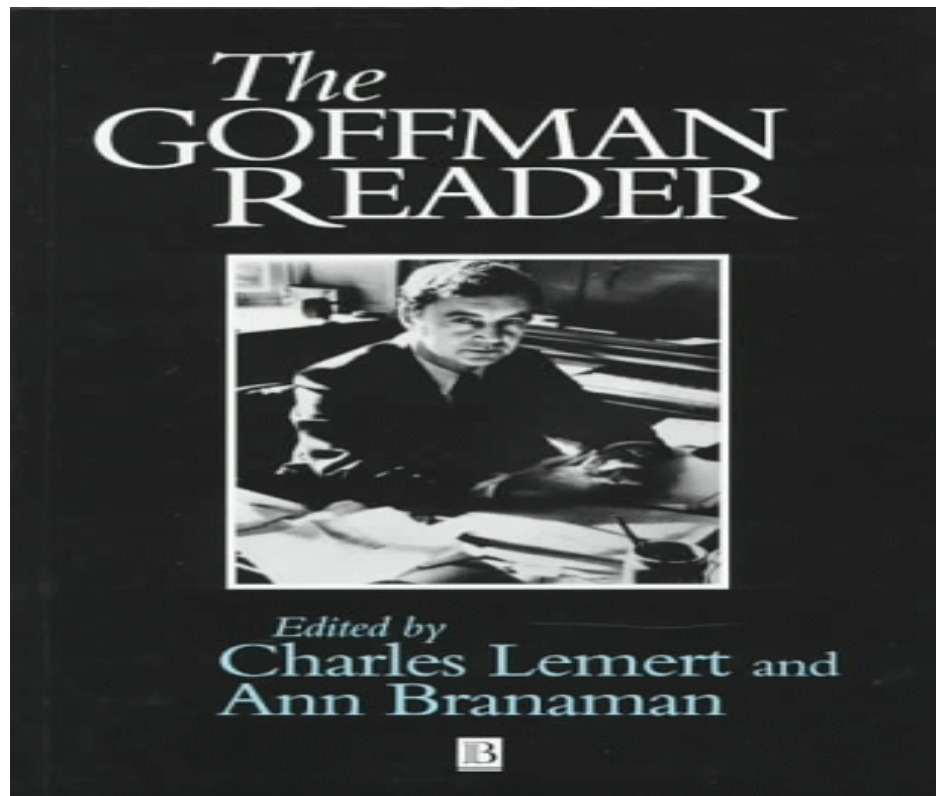
**ศึกษาการสร้างภาพพจน์ The imagination
และตัวตน Selfของนักท่องเที่ยวดังต่อไปนี้**

แผนภูมิที่ 13.4 แสดงรูปแบบโครงสร้างของกอฟฟ์แมน

ส่วนที่เป็นส่วนหลัง Back area หรือตัวคนที่แท้จริง (I) ของนักท่องเที่ยว แสดงความคาดหวังเกี่ยวกับทัศนคติและพฤติกรรมแต่ละคน ส่วนหน้า Front area หรือตัวนั้น

เออร์วิง กอฟฟ์แมน (Erving

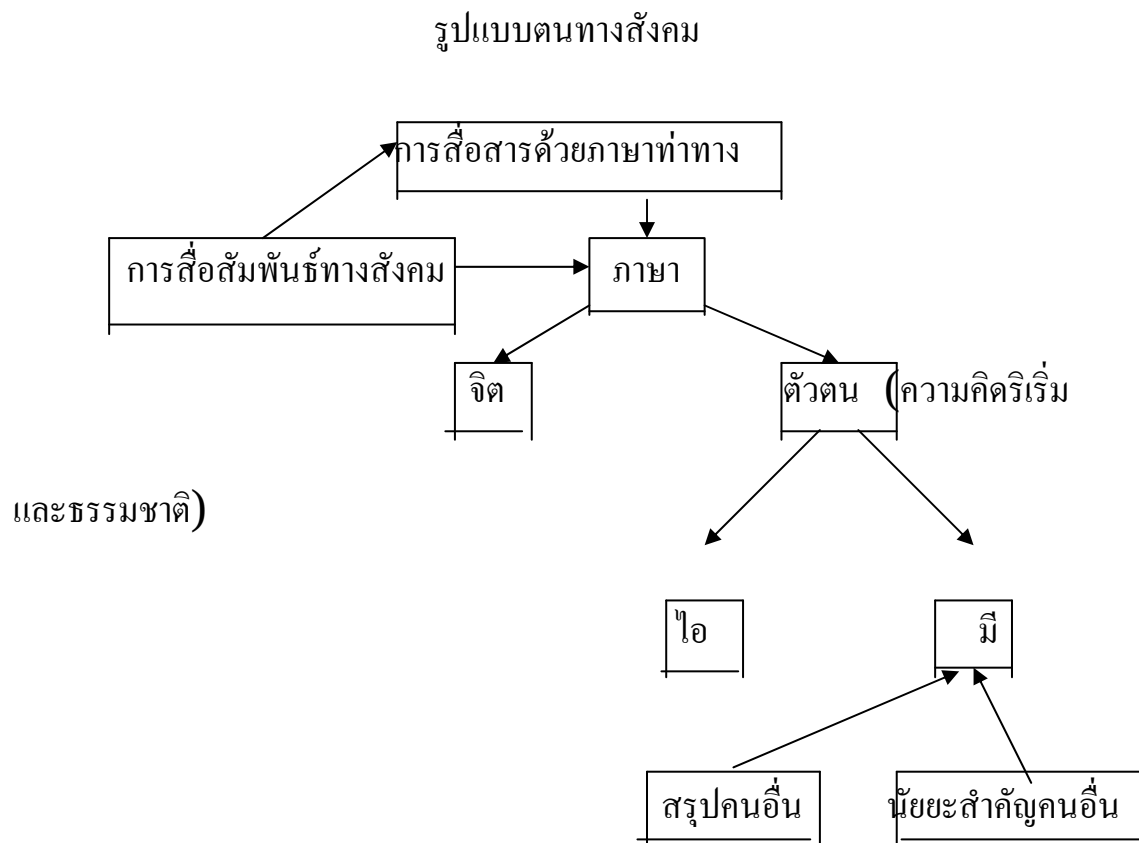
Goffman 1922)

Me แสดงความอิสระ The principle of
autonomy เกิดจากการเรียนรู้ ความ
คาดหวังของบุคคลอื่น จุดมุ่งหมายเพื่อให้
ตัวตนที่แท้จริงของนักท่องเที่ยวนั้น I
พอใจ และควบคุมตัวฉัน Me ให้ปลอดภัย

สังคมวิทยาการท่องเที่ยวประยุกต์ใช้ส่วน
 หน้า Front area กับบริการส่วนหน้าของ
 อุตสาหกรรมการท่องเที่ยว เช่น แผนก
 ต้อนรับ พนักงานยกกระเป๋า ส่วนหลัง Back
 area หมายถึงพนักงานรักษาความสะอาด
 ในห้องพัก ห้องครัว นอกจากนี้ยังมีข้อ
 สันนิษฐานว่านักท่องเที่ยวเป็นเด็ก The
 tourist as child เสนอวิธีการทำ
 ให้ นักท่องเที่ยวพึงพอใจ ด้วยการใช้อะการ
 แผ่นพับ Brochures ภาพยนตร์การ
 ท่องเที่ยว Travelogs การโฆษณา
 Advertisements พนักงานบริการด้านการ
 ท่องเที่ยว Couriers และมัคคุเทศก์ Guides

ยอร์จ มืด (1863-1931)

ของมิดแผนภูมิที่ 8.5 แสดงรูปแบบสร้างสรรค์

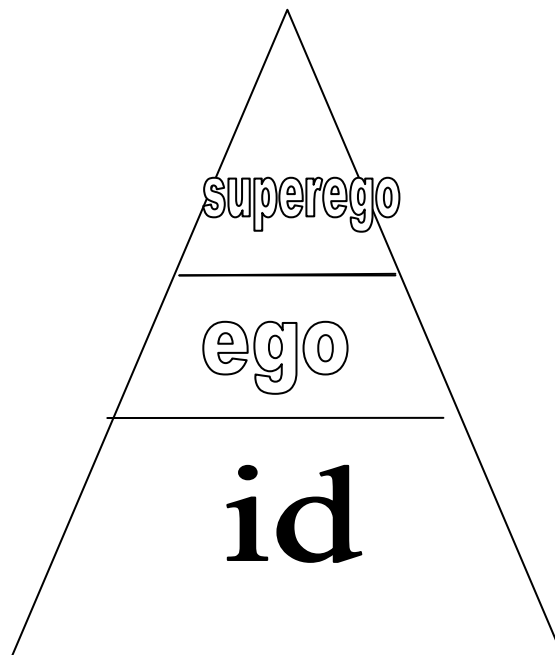
ทฤษฎีสัญลักษณ์สัมพันธ์ศึกษา

แนวความคิดของซิกมันด์ ฝรอยด์

(Sigmund Freud) หรือ Freudian

perspectives เช่น I หรือ Me หมายถึง Id

หรือความต้องการพื้นฐานหรือฝ่ายต่ำ
หมายถึงนักทอ่งเที่ยวที่เป็นเด็ก เมื่อพัฒนา
เติบโตเป็นผู้ใหญ่ บิดามารดาก็จะเป็นฝ่ายสูง
คือ Ego หรือ Superego แผนภูมิแสดง

โครงสร้างจิตของซิกมันด์ ฟรอยด์

